

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Titel | Title:

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Fysiske størrelse | Physical extent:

Bruhn, Rose.; Rose Bruhn.

Anne Lykke : Skuespil i fire Akter med et
Forspil

København : H. Hagerup, [1911]

128 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

55, - 46 -

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

130023470171

ROSE BRUHN

ANNE LYKKE

SKUESPIL I FIRE AKTER

MED ET

FORSPIL

Am. 6723

H. HAGERUP^s FORLAG · KØBENHAVN

HOVEDKOMMISSIONÆR FOR NORGE

H. ASCHEHOUG & CO.

ROSE BRUHN

ANNE LYKKE

SKUESPIL I FIRE AKTER

MED ET

FORSPIL

H. HAGERUP^s FORLAG
KØBENHAVN

Triers Bogtrykkeri (G. L. Lind & Numa Fränkel)

1911

FORSPILLET

AAR 1611

Personerne:

KONG CHRISTIAN IV.

PRINS CHRISTIAN (12 Aar).

Rigsraad HENRIK LYKKE.

Fru KARINE BANNER, hans Hustru.

ANNE LYKKE, 17 Aar

CHRISTIAN LYKKE, 25 Aar

} deres Børn.

JENS BOLDMESTER, 25 Aar.

GUNHILDE (Slægtning af Rigsraaden).

Rigsraad BREIDE RANTZAU.

CAJ RANTZAU, 24 Aar.

LAMME HEINE (Spaakvinde).

Adelsmænd og Almuesfolk.

FORSPILLET

Rosengaarden ved Vordingborg Slot. Skumring. Slottet ses festligt oplyst i Baggrunden. Tilhøjre Ringmuren med Kong Volmers vilde Roser. Buskadser og Løvhytter. Højstammede Træer rundt om. Svende hænger kulørte Lamper op mellem Træerne. Borde med Drikkevarer.

GUNHILDE

(Lille og pukkelrygget. Gaar tudbrølende fra Jens Boldmester. Hun vender sig flere Gange og ser efter ham. Jens Boldmester staar ubevægelig med Ryggen til hende.)

»Aa Jens — at Du kan have Hjerte til at snakke mig saadan til. — Har Du ikke et lille godt Ord til mig? — Har Du glemt alle dine fagre Elskovsord? Mindes Du ikke, Du kaldte mig »Din Sukkergris« og »Din røde Pæon« ?«

JENS BOLDMESTER

(En ung, smuk, mørkhaaret Svend. Vender Hovedet ganske lidt og smiler.)

»Mit lille Gimmerlam, tror jeg ogsaa Du var.«

GUNHILDE

(pludselig glad)

»Din Sjæls Persille i dit Elskovs Himmerige. Kan Du se, Du mindes det alt.« (Gaar hen imod ham)

JENS BOLDMESTER

»Glem ikke, at Du var min Balsambøsse og min Liggehøne, og ellers til Tidskort for mig. — Nu skal Du Fanden saa ta' mig gaa! Herskabet kan komme i Rosengaarden, hvad Øjeblik det skal være.«

GUNHILDE

»Jens — hvorfor fōser Du til mig, som til en skabet Hund? Du har da forhen baaret Elskov til mig.«

JENS BOLDMESTER

(med tindrende Øjne)

»Elskov? — Nej Gunhilde! Al Livsens dejlige Elskov, der faar Hjertet herinde til at bæve i Fryd og Længsel, Sorg og Haab, det har jeg aldrig til Dig. — Nu ved du det!«

GUNHILDE

(tørrer Øjnene og knytter Hænderne. Arrig)

»Du har Elsk til min Frænde, Jomfru Anne. — Vogt Dig, Jens, hun er forbuden Frugt for Dig, — Bastarden! — Aldrig blir' Du optaget i de Lykkers og Banners stolte Ætter.«

JENS BOLDMESTER

(rusker hende. Sætter hende op paa en Gren.)

»For mig sidder ingen Frugt for højt! Nu kan Du sidde der, til en faar Lyst til at plukke Dig! Jeg tænker, det bliver til Dommedag.«

GUNHILDE

»Der kan komme den Stund, da ogsaa jeg sidder for højt for Dig! — — — Du er vel ikke saa dum at friste en Lykke, der vil volde din Undergang?«

JENS BOLDMESTER

»Den Frugt jeg rækker efter, er ikke moden endnu. — Jeg kan vente.«

GUNHILDE

(atter grædende)

»Som Du taler, Jens. Du skulde være nøjd med mig. Min Frænde, Rigsraaden, giver nok sit Minde til vor Trolovelse, desformedels jeg har denne lille Fejler i Ryggen, ligervis som Du har en Fejler paa dit Stamtræ. (Peger mod Borgen) For Du er jo kun for halvblods at regne blandt dem deroppe. (Rækker Armene mod ham) Kom nu og løft mig ned. Men tag varig paa mig. Husk jeg er af ædelt, fornemt Blod.« (Ler drillende)

JENS BOLDMESTER

»Nu tie Du. Jeg regner mig fuldt saa god, som dem deroppe. Hvad kunde jeg for, at min

Fader, den Skelm, ej fik lyst Kirkens Velsig-
nelse over sig og min Moder, før hun lukkede sine
Øjne.«

GUNHILDE

»Glem aldrig, bitte Jens, at Du er mine Fræn-
der stor Tak skyldig. Rigsraad Henrik Lykke har
ladet Dig godt oplære. Du kan maale Dig med de
højbaarne Adelsmænd i ridderlige Færdigheder. —
— Jag blot ikke Vildt i hans adelige Urtegaard,
for det vil baade Dig ilde.«

JENS BOLDMESTER

(kigger smilende op paa hende)

»Derfor gaar jeg ogsaa, for ikke at fristes saa
svarlig. — Tag Skankerne til Dig, ellers kan hans
Naade, Kongen, løbe Panden imod dem, naar han
kommer ned i Rosenlunden.« (Gaar ud tilhøjre)

GUNHILDE

»Din arge Skelm. — Din Vindhas! — — Gud
Fader i Himlen, hvor den Karl kan daarende smile!
— Jens — hjerte'goe Jens, kom nu og hjælp mig
ned.«

ANNE LYKKE

(kommer festklædt fra venstre)

»Hvem skal hjælpes. Jeg ser ingen. (Faar Øje
paa Gunhilde) Hilleden, hvor Du er kommet højt til-
vejs. Er det Bror Christian, som har været paa
Spil?«

GUNHILDE

»Nej, han er ikke saa stærk. Det er Mester
Jens, den fagre Svend, som lokker med det ene
Øje og støder fra med det andet. Jeg tror, der er
Trolddom gemt bag hans hvide Tænder. (Græder igen)
— Hvorfor har slig usselig Krop som min faaet
et Hjerte? — Naar en Nar bær det frem, volder
det kun Latter.«

ANNE LYKKE

(hjælper hende ned)

»I Dag vi har Kongen til Gæst, vil vi kun
forlyste os og tænke paa Leg og Fest. (Lægger Armen
om hendes Skulder) I Morgen kan Du flæbe. — Men

hent mig først det gyldne Drikkehorn, jeg ser det mangler.«

(synger)

De Riddersmænd, — de Riddersmænd
Som de kan Dansen træde!
De knuger min Haand, og hvisker fordækt
Om al Jorderigs Fryd og Glæde.

Og Kongen hviskede: Du er saa væn og fin,
Liden Anne, Du være mig god,
Jeg fæste Dig vil til Vennen min
Det sværger jeg her for din Fod.

Nej — nej Hr. Konning, I lade mig vær
I Jer Favn tør ej jeg sove.
Kongen han haver saa mangen kær
Min Ære jeg ej vil vove.

GUNHILDE

(synger)

De Ræveunger de fødes røde,
De Ravneunger alt Aadslet øde.
Er Ræven end rød og Ravens sort
Du kommer dog med dem alle tilkort.

ANNE LYKKE

Nej — ikke alle Fugle er Høge.
Somme er kun svage Gøge.
Mens Gøgen kukker, slaar Falken ned
Og rammer sit Bytte; — nu ved Du Besked! —

GUNHILDE

(fortrolig)

»Du er kanske ramt?«

ANNE LYKKE

(hemmelighedsfuldt)

»Kan hænde! — En Konge — en liden Prins
— en fager Riddersmand, og tilmed paa Købet en
listig Ræv, som lusker om Hønsegaarden. Kan jeg
forlange mere?« (Hopper forgæves efter at faa fat i en Rosen-
gren ved Muren)

GUNHILDE

»Bejler-Leg er lystig at lege. Men pas Dig for Ræven.« (Peger mellem Træerne. Gaar.)

JENS BOLDMESTER
(staar pludselig ved Roserne)

ANNE LYKKE

»Kors, hvor I gjorde mig ræd, Mester Jens. Gunhilde snakkede lige om en Ræv, — og saa stod I her. Siden I nu er her, drag saa den Rosengren ned til mig. Man siger jo, der er Lykke ved Kong Volmers Roser. Jeg vil smykke mig med dem til Dansen.« (Jens Boldmester lægger en Rosengren om hendes Haar)

JENS BOLDMESTER

»Saa fager I er! Eder kan Lykken ikke gaa forbi.«

ANNE LYKKE

»Se, jeg har revet mig tilblods paa de stygge Torne.«

JENS BOLDMESTER

(griber med et dristig Tag hendes Haand og suger Blodet bort)
(Anne ser undrende paa ham, mens hans stærke Øjne holder hendes fangne)

»Gale Katte faar flænset Skind, Jomfru Anne. Godt er det, jeg har Lægedom for slige Vunder og forstaar mig paa at tæmme baade smaa og store Vilddyr.«

ANNE LYKKE

»Jeg tror, der bor en Djævel indenfor Vamsen der.« (Peger paa hans Hjerte)

JENS BOLDMESTER

»Hvi siger I Djævel om det, der hører Jer til?«

ANNE LYKKE

»I er saa gavmild i Dag, langt mere end jeg skjætter om. Giv mig blot en Slurk Vin, saa er jeg nøjd.«

JENS BOLDMESTER
(henter Vin fra Bordet)

»Her Jomfru. Drik nu for al Jorderigs Lykke.«

ANNE LYKKE

»For Dig eller mig?«

JENS BOLDMESTER

»For os begge.«

ANNE LYKKE

»Nej — jeg vil drikke for en fager, ung Ridersmand, mine Drømmes Helt — ham jeg venter paa! — Fyld mit Bæger igen, saa drikker jeg kanske ogsaa for Dig.«

JENS BOLDMESTER

»Kors, hvor jeg maa springe i Kvæld, naar I fløjter. Jeg gør det gladeligt, al den Stund jeg er frihedskær Mand, som gerne under Eder en Triumf, I maa jo altid springe, naar min Pisk knalder paa Ridebanen, og naar Signalet gives i Boldhuset.«

ANNE LYKKE

»Ja, der er Du Herre og tilmed en streng Herre. — Men synes du ikke, Jens, det er frydefuldt at se ung Mø næmme saa godt? Baade min Fader og Kongen siger, jeg er en Stadsjomfru til Hest.«

JENS BOLDMESTER

»Det er I, Jomfru Anne. — Og I er en Stadsjomfru i meget andet. Saa fin og fager I er, — saadan som Eders skønne Øjne kan tindre og forjætte. Den hellige Jomfru forlade mig min Synd, — næsten som en Himmerigs Salighed.«

ANNE LYKKE

»Vogt Din Mund. Du fortørner jo Din hellige Jomfru og glemmer at fylde mit Bæger.«

JENS BOLDMESTER

»Saa hed en Vin er kun for Mænd og fuld-voksne Jomfruer.«

ANNE LYKKE

(Knejsér. Lægger sit lange Slæb gravitetisk op over Armen og drejer sig rundt.)

»Se nu ret paa mig, Jens. Her er da baade

Barm og trinde Høfter, — Kraft i Armen har jeg opsaa.« (Løfter Haanden som vil hun slaa ham. Han griber den i Farten og holder den fast.)

JENS BOLDMESTER

»Herligt at tøjle saa megen Kraft.«

ANNE LYKKE

(æggende)

»Og Bejlere faar jeg nok, — kanske de alt er paa Vej til mig.«

JENS BOLDMESTER

»Kan hænde de er her. (Fylder Bægeret og rækker hende det.) I har kanske truffet Jert Valg?«

ANNE LYKKE

(trækker paa Skuldrene)

»Her kommer saa mange Riddere og Junkere og gæster min Fader, Høvidsmanden paa Vordingborri. Mine Brødre har fornemme og velbyrdige Venner. (Knejser) — Min store Slægt hører til Danmarks bedste. Rigdom og Jordegods har jeg nok af, saa det har ingen Nød for mig, Mester Jens. (Gaar ham æggende nær) — Ung og fager som mine Drømme skal han være, — for ved Du, Jens, jeg drømmer saa godt i de lange Nætter om Elskov og al Livsens Lyst.«

JENS BOLDMESTER

»Hvor kan I drømme om Elskov, som aldrig har Elskov fornummet?«

ANNE LYKKE

»Jeg drømmer jo kun, hører Du!« (Hendes Øjne lyser tindrende mod hans)

JENS BOLDMESTER

»Hvad ved saa ungt Blod om Elskov. (Gaar tæt hen til hende) Al den Stund I aldrig er taget af Mand i Favn.«

ANNE LYKKE

(tier en Stund. Sænker Blikket.)

»Er det saa skønt at tages af Mand i Favn?«

ANNE LYKKE
(ser ud mellem Træerne)

»Statelig og høvisk er han. — Af Adelsblod det bedste i Danmark.«

(Rigsraad Henrik Lykke og Breide Rantzau gaar samtalende frem og tilbage i Baggrunden. Caj Rantzau og Christian Lykke kommer frem paa Scenen. Christian Lykke er noget beruset.)

CHRISTIAN LYKKE

»Du her, Søster Anne! — Giv mig en Læskedrik. Det tager paa Kræfterne at lege med Jomfruerne.«

ANNE LYKKE

»Du ser mig ud til at have faaet nok. Bordene her er kun for Kongen og hans Følge, naar de kommer for at se paa Dansen og Legen.«

CAJ RANTZAU
(kysser Annes Haand)

»Vandrer I ene om her i Lunden?«

ANNE LYKKE

»Helt ene var jeg ikke. Mester Jens og jeg skulde se, om Bordene var beredte for Kongen. Nu er alt færdigt, her mangler kun det store Drikkehorn. — Der ser jeg Gunhilde kommer med det. (Gunhilde kommer med Hornet) Giv hid, Gunhilde. En Kongeskænk er tung at bære.«

CAJ RANTZAU

»En Kongeskænk?«

ANNE LYKKE

»Kong Frederik d. II's sidste Gave til min Frænde, Peder Oxe.«

CAJ RANTZAU
(løfter Hornet)

»Jeg har hørt sige, at den Jomfru, der kredenser Kongens Bæger, ej kan sige nej til det, han beder om. Derfor vogt Eder, Jomfru Anne.«

ANNE LYKKE

»Er Kongen slig farlig Mand? Jeg faar Lyst til at friste Skæbnen, blot for at vise jer, jeg tør sige nej, selv naar en Konge beder.«

CAJ RANTZAU

»Aa, gør det ikke. Kredens heller Bægeret for mig.« (Vil hælde Øl i det fra Stoben).

CHRISTIAN LYKKE

»Stop! I Peder Oxes Højtidshorn skal kun perle den ædle Drue. — Jens Boldmester kom hid med Frankervinen, — den, der giver Courage og sætter Fart i Blodet.« (Jens fylder Vin i Hornet.)

JENS BOLDMESTER

»Blot den Vin ikke er for hed for Dig, Christian?«

CAJ RANTZAU

(tager Hornet)

»Drik nu, Jomfru Anne, og giv hid.«

ANNE LYKKE

»Jeg drikker paa en lystig Fest i Kvæld.« (Rækker Hornet til Caj)

CAJ RANTZAU

»Jeg drikker kun for Eder, Anne lille.« (Ser fast paa hende)

CHRISTIAN LYKKE

»I to drikker min Tro godt. Ikke en Draabe har I levnet mig. — Fyld det igen, Jens. Jeg deler ikke med Jer.« (Tømmer det)

CAJ RANTZAU

»Hvem er den fagre Svend?« (Peger paa Jens Boldmester)

CHRISTIAN LYKKE

»Det er Jens Boldmester, vor Fosterbroder, en lystig Svend i et godt Lag. Til Hælvten en af vore.«

CAJ RANTZAU

»A—a—e — — halvblods!«

CHRISTIAN LYKKE

(hviskende)

»Søn af Ridder Munk til Nørlund. Avlet udi et letsindigt Momentum uden Kirkens Velsignelse. Godt

oplært i fremmede Lande. En Satans smidig og statelig Karl til at gantes med Jomfruerne. Dertil fører han en skønne Klinge. Jeg og Broder Frands kan takke ham for det, vi har lært udi Fægtekunsten.«

ANNE LYKKE

»Og mig har han lært at styre en Ganger og ave Jagtfalke. En Klinge kan jeg ogsaa krydse. Derfor vogt Eder, Junker Caj.«

CAJ RANTZAU

»Er I slig farlig Jomfru, saa faar jeg nok helst tage Jer med det gode, om jeg vil række langt.«

ANNE LYKKE

»Meget højt maa I vide at række, hvis I vil naa mig.«

CAJ RANTZAU

»I er nok en liden Djæвлеunge, — skøn og besnærende, — stolt som en Ulykke; — min Tro, vel en Kamp værd. (Rækker hende Haanden) — Vil I saa med til Dansen?« (Begge ud til højre)

CHRISTIAN LYKKE

(Der gantes med Gunhilde. Vinker til Jens Boldmester)

»Kom hid, Jens, saa skifter vi Bægre og drikker paa deres Sundhed, som nu gik til Dansen i Lunden.« (Peger ud efter Anne og Caj. Fjern Musik høres. Legende og dansende Par ses stadig i Baggrunden.)

JENS BOLDMESTER

(ser efter de to som gik)

»Se, hvor han krør sig for hende. — Nu kysser han hendes Haand. — (Tager om Kaarden) Jeg faar nok væрге for Dig, liden Anne.« (Vil gaa. Gunhilde standser ham).

GUNHILDE

(danser omkring Jens)

I.

Hej stop — hej hop — Faldera!
Nu haver den bolde Junker der,
Snappet den liden Jomfru her,
Hej stop — hej hop — Faldera.

II.

Og der blev Fryd paa den gamle Borg,
 Hej stop — hej hop — Faldera!
 Den Lehnsmand gav sin Datter bort,
 Hej stop — hej hop — Faldera.

(Jens befrier sig og gaar)

CHRISTIAN LYKKE

(ler)

»Du er det artigste Skabelon af et Fruentimmer,
 jeg kender. Kom hid, Gunhilde, Dit lille Pus,
 saa skal Du ride paa mit Knæ. (Griber hende) —
 Dikke dik — min Kylling. Dikke dik, mit lille
 Gimmerlam.« (Gunhilde spræller og slaar fra sig)

GUNHILDE

»Tvi, for rusendes Du er, Christian.«

CHRISTIAN LYKKE OG GUNHILDE

(omringes af unge Jomfruer og Junkere, som dansende har dannet
 Kæde. De synger:)

I.

Det var om Valborgsdag i Vaar,
 — Under Lide. —
 Der ganger Dans i Kong Volmers Gaard.
 Springer ud Løv i Lunde alt saa vide.

II.

Der ganger Dansen ude ved Aa,
 — Under Lide. —
 Der danse Dronning Soffis Jomfruer smaa.
 Springer ud Løv i Lunde alt saa vide.

III.

Der danser saa mangt et Spegel klar,
 — Under Lide. —
 Der danser Fru Tovelil med udslaget Haar.
 Springer ud Løv i Lunde alt saa vide.

IV.

Der danser vel fire, der danser vel fem,
 — Under Lide. —
 Stolt var hun, Tovelille, hun kvad for dem.
 Springer ud Løv i Lunde, alt saa vide.

(De danser ud mellem Træerne)

Henrik Lykke og Fru Karine er kommet frem og ser paa Legen.
 Han ser lidende ud og støtter sig tungt til hende.

FRU KARINE

»I er krank og lider ilde, min Husbond. Ej duer I til at skifte Bæger med hans Naade Kongen til sent paa Kvæld.«

HENRIK LYKKE

»Ja, vist er jeg mødig efter det lange Ridt. Kongen havde svært Jag med at naa frem. Dette bør dog ikke ængste Dig, min Karine. Hav Tak for denne skønne Dag. Det var ret en frydefuld Velkomst, Du beredte Kongen. Den gør Dig og os alle Ære.«

(Anne og Kaj Rantzau ses i Baggrunden. De gaar fortrolig sammen.)

FRU KARINE

(peger paa de unge)

»Saa fager en Datter vi har.«

HENRIK LYKKE

(nikker)

»Den unge Junker Caj er og skøn og statelig.«

FRU KARINE

(ser betydningsfuldt efter dem)

»Hans Slægt er fuld saa god som vor. Rigdom og stort Jordegods vil tilfalde ham.«

HENRIK LYKKE

(vender sig langsomt mod sin Hustru)

»Ak, den fagre Ungdomstid«. (Kysser hendes Haand) Anne er sin Moder lig. — Saa skøn en Husfrue jeg har. (Stryger varligt hendes Kind, som en syg Mand, der kender sin Svaghed) — Men saa mødig jeg er. Ikke faar Du fyrig Ægteherre mere i mig, min Hustru kære.« —

FRU KARINE

»Skønne Minder er og gode. Med Herrens Hjælp bliver Du nok karsk igen, naar Kongen er draget fra Vordingborri. Godt er det, Du ikke skal fare med ham.«

HENRIK LYKKE

»Hvor kan der hentes Fred, naar Land og Rige lægges øde. Altid skal der ofres og lides for disse evindelige Kriges Skyld. Kongen vil det jo,

Rose Bruhn: Anne Lykke.

— Kanske Du selv en Gang vil sande det, — Du liden, dumme Due! (Gaar et Par Skridt tilbage og slaar ud med Haanden. Anne Lykke bøjer sig dybt og kysser hans Haand.)

ANNE LYKKE

»Guds Fred og god Kvæld.« (Skynder sig ud)
(Kongen sætter sig stille paa Bænken. Stryger sig hen over Panden.)

KONGEN

»Saa ung og fager hun var.«
(Gaar langsomt over mod Drikkebordene. Alle rejser sig.)

STEMMER

»Hil — Hil — Kongen.«
(I Baggrunden ses Anne Lykke deltage i Legen)

KONGEN

(griber Hornet)

»Hil Danmarks fagre Ungdom.« (Drikker)

STEMMER

»Hil — Hil — Kongen.«

(T æ p p e t)

FØRSTE AKT

Personerne:

PRINS CHRISTIAN AF DANMARK, 22 Aar. .
FRU ANNE LYKKE (Enke efter Lehnsmand Caj Rantzau,
27 Aar.)
SOFIE RANTZAU (Anne Lykkes Datter, 8 Aar).
FRANDS LYKKE (Fru Annes Broder).
JENS BOLDMESTER.
THAGE THOTT til Eriksholm.
JENS SPARRE, Oberstlieutenant.
GUNHILDE.
TROELS, Madsvend.
Køgemesteren.
Svende og Piger.

ANDEN AKT

Foregaar i Venedig. Aaret 1627.

Personerne:

PRINS CHRISTIAN.

Fru ANNE LYKKE.

JENS BOLDMESTER.

GUNHILDE.

KIRSTINE, Kammerpige.
